

LITERATURA

El retorn de Sebastià Juan Arbó i Gerard Vergés

Sebastià Juan Arbó ja fa temps que ha tornat amb tots els honors a la literatura catalana. Si no vaig errat he comptat fins a vuit títols de les seves obres que s'han publicat al llarg del que portem de segle XXI i s'han fet brillants estudis sobre les seves novel·les. Tant Joan Antoni Forcadell, Pep Carcellé, Ricard Salvat, Emili

Rosales, Josep Igual o Xavier Garcia, entre altres, han donat fe del que ha representat Arbó en la literatura catalana, però, penso que l'edició que va fer Aeditors del Perelló el febrer del 2009 de *Nausica* va ser la que em va causar més satisfacció, perquè escollir una obra de teatre entre tota la seva producció diu molt a favor d'a-

questa editorial al recuperar una peça teatral que tant li agradava a Salvat, fent reviure novament les tres obres teatrals que tant li agradava a Salvat, fent reviure novament les tres obres teatrals que Arbó va escriure poc abans de la Guerra Civil. Mentre escric aquestes ratlles m'arriba la notícia de què ja està a les llibreries -per fi!- la gran biografia que Arbó necessitava, a càrrec de la tarragonina i doctora en Filologia Catalana Marta Matas Roca. El descobriment literari i la seva incorporació a la literatura del delta de l'Ebre natal, que fins llavors no estava present a l'imaginari català i que el nostre territori pren el nom de Terres de l'Ebre, l'obra més reeixida d'Arbó; ja forma part del cànon dels millors escriptors catalans. Per això m'ha sorprès el que diu la magnífica obra editada per Plater Edicions a *Gerard Vergés és escriptor*. Tots els pròlegs, quan diu, i em permeto una respectuosa discrepància: "Quan els escriptors moren i és un fet comprovat- solen caure en un pou de silenci. Avui l'Arbó segueix en la foscuria i cap crític honest encara no l'ha rescatat (parlo de les seves primeres novel·les, plenes de força) del més despietat oblit".

Lamento estar totalment en desacord en aquesta afirmació, i justament gent del territori i crítics honestos com Emigdi Subirats, Joan Antoni Forcadell, Miquel Reverté, Pep Carcellé o Emili Rosales, en els seus estudis recents demostren que Arbó segueix estant de plena actuali-

tat en la literatura catalana.

També Gerard Vergés ha tornat amb tots els honors. La publicació de *Selecció d'articles (1987-2005)* juntament amb *Tots els pròlegs a Gerard Vergés és escriptor* ha estat una gran idea i una excel·lent contribució a la nostra literatura, i estic totalment d'acord en la recuperació d'aquests textos, ja que en altres països europeus els pròlegs no solament formen part del bagatge cultural dels seus autors, sinó que molts crítics els consideren autèntics gèneres literaris i els de Vergés són creïbles i intensos. Jo pràcticament els havia llegit tots i encara recordava els dedicats a Emili Rosales i Tomás Camacho i també el dedicat a la Introducció que fa a *Tots els sonets de Shakespeare*, que la podem considerar com un una petita biografia, i la seva traducció un autèntic plaer. Tant de bo l'entusiasme de Plater Edicions, aconseguissi engrandir a Vergés amb la traducció de tota la seva poesia a l'anglès. Vergés va entrar per la porta gran de la nostra literatura amb la traducció dels *Sonets* i la resta de la seva obra, superant amb escreix l'entrada als cercles literaris barcelonins, on en aquella època era molt difícil. Obres com *Tretze biografies imperfectes*, de qui Emigdi Subirats va fer un excel·lent assaig i *Eros i Art*, van ser premiades a certàmens literaris.

Voldria contar una anècdota arran de la traducció dels *Sonets*, i és que Vergés en la seva introducció es lamenta que li va resultar impossible

Eduardo Sánchez
cronista cultural

trobar en biblioteques i llibreries l'obra de George Bernard Shaw *The Dark Lady of the Sonnets* i que hauria pagat per ella allò que li haguessin demanat. Doncs bé, el 7 d'octubre de 1994 em trobava de vacances a Dublín i vaig buscar aquesta obra en dues llibreries sense èxit, però a la tercera vaig tenir més sort. A la The Bernard Shaw Library la vaig trobar i li vaig regalar a Vergés. Encara recordo que jo venia del Poble Nou del Delta amb el cotxe i el vaig veure amb la seva bata blanca de farmacèutic juntament amb dos companys al pont de l'Encanyissada contemplant el paisatge, i allí mateix vaig aparcar el cotxe, on la portava, i li vaig donar. No poden imaginar els lectors la cara de satisfacció acompanyada d'incredulitat i sorpresa al veure-la, i em va dir: "No és possible". Era possible, per fi la tenia i allí mateix li vaig suggerir que fes una biografia de Shakespeare.

En fi, que tant Arbó com Vergés tornen a la palestra amb noves edicions de les seves obres. De bona font m'han assegurat que a l'actual mes de març veurem a les llibreries una nova edició de *Tretze biografies imperfectes*.

EL DIBUIX DE LA SETMANA

per Jokin Moya

